

Milan Koch

Býtnění

VYSADILI JSME DVEŘE Z RÁNA NA ŘÍMSE MARTINA. Villa Sancti Martini!

Pepa vyskočil ještě za jízdy, předběhl vlak a snímal nás širokáčem, sedě na hromadě okurek na nakládání u zdi dopravní kanceláře, když už železná kobylka s členitým trupem stála a vzdychala ve valném shromáždění cestujících.

Pára vysykla zpod vagonu, olízla naše nohavice a srazila se na škváře, nasypané pod koleje.

VYKROČILI JSME HLEDAT VELKOU PÉČI.

Před nádražím vrzali šumaři Zen-Syn a my alogickým pohledem zdivočelých závodních koní ohmatávali nakousnutý zadek autobusu, na který jsme čekali celý rok a jedenáct dní a který se vzdaloval kornoutem ulice...

- Engelsovou ulicí -.

Srpnové slunce jako odpálený míč tvrdým sucharem kopačky se točilo mezi listy kaštan u hotelu Slovan a my jsme před parkem zatlačených očí bloudili prstem od másla po jízdnicích řádech, které visely na červeně natřených, oprýskaných, železně lomených obloucích, počůraných od psů a poplivaných od lidí.

Staré procvakané jízenky poletovaly před okresním domem pionýrů. V tuto odloženou chvíli jsme seděli na biskupu lavičky, v jejímž opěradle byla vyřezávaná perníková srdce lásky z ulice, jakoby obkreslená ze starých zemědělských kalendářů.

Ospale jsme hleděli do hlíny zkřížené s cementem, štourali se v zubech /hledali zubaře/ a pozorovali tajnosnubné vajgly na nástupišti.

Časní lidé stáli frontu před bufetem, kupovali banány, limonádu, klobásu a Detvy neměli.

Asi patnáctiletý cikán s proužky vlasů přes uši seděl na schodě pod poštovní schránkou růžového korýše a pouště z tranzistorového Emgetonu kolemchodcům smutnou filosofickou píseň o dálkovém studiu života a uraženém hrdle lahve od octa, která skončila v popelnici.

Muž v olezlém rádoby bílém plášti vytahoval roletu nad dveře do kadeřnictví a pak si stoupl zády k poutacím fotkám za zamaštěnou výlohou a hleděl nebezpečně přes syrový prach chodníku na černého angorského králíčka v minisukních.

Vařené ryby v nádražních čepicích pod paží skřipky nesly a šly na žně s vyklepaným příborem přes rameno, v mušli svých očí nadívanou čokoládu.

Řidič autobusu stál opřen o žluté zábradlí a rozmlouval o počasí, finančních problémech odedávna a o lišejníkové jízdě dálkového autobusu se svým „moje zlatíčko“.

Kluci dupali na podlaze ČSAD, na zadním sedadle skákali, v neurotických kriketových míčcích se vzpínali k oknům polepeným reklamními plátky pod zšedlou střechou autobusu a mávali na mě a Jirka na mě mával ze schodků benzínového korábu „abych si pospíšil“. Lidé se ohlíželi „na koho to mávají?“ a jelikož jsem byl skleněným účastníkem a také jsem mával, domnívali se, že pozdrav patří jim /patřil jim/ a mávali také. A všichni okolo mávali. Prodavačky vybíhaly z krámů, mávaly, hostinský od pípy vyšel ven se štamprdlí v ruce... když mu nejvzácnější hosté vybíhali od prostřených stolů pod vývěsní štít, aby zamávali... on také mával, ostražití železniční hlídači mávali, malé děti mávaly z vysokých bílých kočárků růžovými slintáčky, knihkupci, kteří zakopli, mávali, mávali herci z nedalekého divadla neuskutečnitelným scénářem, mával rybáři od Turce udicí, mávali prodavači meruněk, cestující z projíždějícího rychlíku mávali, mávali křídly holubi na náměstí, mávaly rodinky z osobních automobilu silniční /2

mapou, co uhořela v benzínové zemi, mávali pekaři čerstvými bochníky, řezníci koňskými salámy, mávali zlatníci nahými prsteny, listovním tajemstvím mával poštovní doručovatel, kuchaři velkými vařečkami do oblohy mávali, vrátný z hotelu cinkal klíči, malíři rozlévali malby z oken do ulice, slepci vrávorali na bílých holích a stolaři vyhazovali hobliny do výše. Dokonale všichni mávali, nevedouce komu, cucali ze špejlí cukrářovu vatu – i my jsme byli přeslazení.

Průvodčí šla na mě s tlustým blokem jízenek. Zachránila mě mapa. Jirka si sedl nad staré zvlhlé zvrátky na sedadlo po dvou proti sobě, sám mezi hromadu zavazadel a peřin. A peří po tom, co autobus vyjel, se zvedalo z bílých prostěradlových ranců a vykroužilo z pootevřených oken do Martinských holí, ven za nás na silnici na zlaté klasy asfaltu, před trávník starého pravoslavného hřbitova, kde na křížích sedělo generál slunce.

No ovšem! Jeli jsme jiným autobusem, jak jsme zjistili, když nás vysadili jeho zaměstnanci mezi panáky žity-pity žity-pity žita a vlhký příkop na rozcestí u Záborí.

STÁLI JSME BEZRADNÍ V OZÁŘENÝCH POLÍCH, rance na záda a kudy dál? Strhnout hradby na Sklabině? Porodit novou delegaci s vážným úmyslem si ulehčit, rozkouskovat svou osobnost na místě? Vylézt na nejvyšší šípkový keř a vyhlédnout si svou perníkovou chaloupku?

Upěci ježibabu techniky ve svých krocích?

Svrbění v zádech a v žaludku, svrbění na chodidlech. A tak jsme šli dál pěšky tím směrem, kde mizel rohlík silnice z našich očí, roztroušeně jako šachové figurky ze stolu časně sklizeného, z pootevřeného šuplíku pod stěhovavé nebe – – – tam, kam zmizel rohlík otázky.

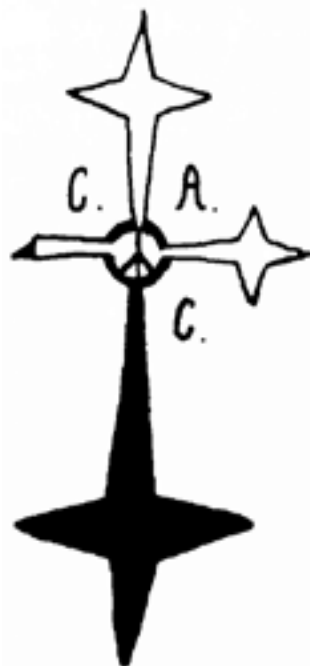
Vyskakovali jsme na větve, kde se houपालy zelené švestky a polozralá jablka, na větve stromů jsme dosahovali rukou a dál už jen čichem a to všechno kolem nás se nemohlo ztratit jen tak, jen tak ani lidem, kteří by tuto chvíli trpěli zánětem močového měchýře.

Traktory pod kopcem zaorávaly strniště. Střepey ochranného skla na hroudách osychaly a jejich demarkační záblesky odrážely mizivou mozaiku skutečnosti.

Hore Ráj dole Háj... u továrny zatracených podkovaných čel a rezavých podkov zakopl pod řídkým hřebenem ocelového pohrabáče Zub o desítku Bystric a chystal se ji rozebrat a vykourit je najednou pod hubeným patníkem s rozmláceným odrazovým sklíčkem; s chladným dojetím ve vousech a v dalekozrakých brýlích, které byly obroubeny devátou hodinou ranní.

Jako armáda nespasené spásy, jako armáda psychopatů jsme se nahrnuli do smíšeného zboží a jeden přes druhého křičeli: „Mléko a rohlíky!“ – „A a rohlíky a mléko a kus pořádného buřta pro osm lidí!“

A a = neměli. Prodavačka nám vydala poslední zbytky své snídaně, mléko vyždímala z konvice do lahví od stolního oleje a podstolního vína a my houpavým krokem starých silničních vlků vyšli před krám, sedli si pod mokré písmo MNV na betonový schod, tiše hovořili, až basy od mléka harašily nad celou vesnicí, a zelenou klobásu jsme namáčeli do kremžské hořčice a zapíjeli všechno to kolem sebe studenou bílou vodou nad Velkou cestou, která se ztrácela za rohem kravína mezi dřevěnými domky, k nimž byli přivázáni za jednu zadní nohu zablácení psi hedvábnou nití zvyku.

Polní cesta vyvěrala z Horního Jasena klikatě do Sansárových polí a luk, kde dokonalé Slovenky v dlouhých copech přes ramena nakládaly seno pocitů na dlouhé žebřinové vozy, tažené grošovanými valachy.

Slunce stálo už vysoko na obloze, když jsme vylezli, zalití potem, na Hradiště do šesti set devadesáti šesti metrů, do mladší doby slovanské.

Lehli jsme si do vysoké trávy, hlavy položili na přezky ranců a vystavili jsme své bílé obličeje do slunce.

Pár kroků od nás trčely ze země kamenné hloučky keřů, na jejichž větvoví se smáčely ve zlatém světle nezralé trnky. Zpoza nich se vyhouplo z polední brčálové trávy několik rýh vzrypělých přeludů ze starší doby železné.

ZAČALI JSME OSVOBOZOVAT SVOJI DIVOKOST.

Dolů se valila naše cesta přes slídovou břidlici na bronzový prach do pravděpodobné doby římské, přes Belou a Dulice, okolo lněných polí do Nespál.

Na týl se nám přilepila Malá Fatra, do čela zavěšovala se Velká.

Pod lípou z něžného listí jsme pili lahvou sedmičku. Mravenci lezli po její kůře vzhůru k modrému korálu. Dva vesničtí kluci v polonahých obloucích zaháněli na kolech husy do potoka. Jedna po uši zamilovaná dívka v bílých šatech se nakláněla přes výlohu a trhala podél náměstíčka svými kaksovými očima pampelišky... drobnými pohledy je stáčela do věnečku mezi hovězími konzervami.

Nad požární zbrojnicí, na jejíž vratech byl zamalován průsvitnou barvou nápis o svobodě, se houpal v slabém větříčku ztrouchnivělý provaz od zvonu.

950 obyvatel z neznámé bližší polohy rozhazovalo mezi stádo krav poklad zlatých šperků. Bronzové korálky 13 bezdůvodně zastřelených se kutálely ke kostelu.

Do měkkého asfaltu, který se vlnil dolinou s Nespálským potokem, jsme vtiskli velikost svých podrážek... svou nástěnnou malbu.

Po Bohoušově buddhistické hlavě stékaly sluneční paprsky na ramena, kde se vypařovaly kostky chatrných vláken košile s potem z ropadu osobnosti. Vedle něho míhal nohama pětiletý Nespálan a informoval ho o místě, kde je možno svléknout vteřinu v hluboké studni.

Jedenaosmdesátiletý děd přeorával silnici suchými větvemi svého života; zastavil /4

se u Sida a ptal se ho: „Odkud a kam?“ a Sid na to „Ále!“ a hučel dál svými kroky v roztaveném vzduchu. Na levé straně potoka na hladové haldě rozštípaného smrkového dříví se opalovaly dvě plnoleté ženy pod telegrafními dráty.

Pod Kozí skálou jsme naskákali do zelenavě třpytící se tůně a do tváří nám proudily tisíce kapiček chladného sametu. Potápěli jsme se, stříkali co nejvýš živou vodu prudkými údery dlaní a nad námi se vytvářela osmibarevná duha.

Tichounce bobtnaly odplavené větve nad splavem pod vymletým břehem. Pijavicím narůstaly křídla, písek krystalizoval pod chodidly v ostré křemeny přítomnosti, slunce se roztáčelo vysoko nad skalou v zprohýbané borovici. Leželi jsme na mělčině jako nepřekonatelná peřej, chlupy na těle se natahovaly ve věčně proudící vodě koloběhů.

Hluboce jsme nadechovali zmandlovaný vzduch a řvali jak paviáni za teplých nocí. Jako žebroví přátelé boží lehali jsme si s vychladlými nukleárními těly na roztavený asfalt v zatáčce, nazí v tenké průsvitné kůži, osvěžené ve velkém děravém rozpustilém sudu bez označení výrobce. Na paty a žebra se nám nalepoval černý asfalt megalomanie a ihned zkameněl... když jsme vstali a šli dál s rozpuštěnými mokkými vlasy hledat svoji cestu v náhlém vzplanutí suchého kapradí.

Tady někde v té bláznivé samohlásce musíme odbočit, tady někde je určitě ta cesta, která na nás čeká, po které je nám určeno jít. Tady po té cestě musíme určitě dojít k té další. - - - Jít a dojít.

Za potokem se muchlovali dva z moskviče. Obešli jsme je a hned vzhůru z klád nad potokem po travnaté cestě, kde mezi stromy a jejich jehlicemi prosvěcovala se modrá.

Pili jsme vodu cesty s Pepou ze zmačkaného kalíšku, zatímco kluci nad námi vytahovali cestu vzhůru v zástupu.

Stáli jsme opřený o velký, zvětralý, mechem obrostlý bludný balvan ve tři čtvrtě Dedošový, po kolena v listí a hleděli dolů pod sebe přes kmeny smíšeného lesa s Li-pem na jazyku, s ranci na zádech. Koruny stromů se k nám nakláněly a chladily naše zpocená čela.

„Ještě kousek a jsme nahoře – hoře – ho, ře – ře -ře,“ křičel Jirka zpod velkých kořenů otázky lásky a nebe se odráželo v jeho zářivých očích.

„Přidejte, přidejte, ať to dostihnete,“ žmoulal mezi zuby Honza na nás pozdrav, když jsme se zachycovali svými pohrabáči uschlých listnáčů a vytahovali nohy z myších děr, stoupající k němu, vedle něhož seděl na bobku Jirka s otevřenou krabičkou cigaret a Bohouš, který ležel vedle něho roztažený na přeschlém jehličí, hledíce na sebe, vyhlížejíce svůj směr.

Tady někde musíme sejít.

Seděli jsme mezi staletými prohnílymi buky úplně nahoře v d'olíku z jehličí a mechu bez nejmenšího výhledu. Pili jsme francovku a probublávali ji kouřem. Alek. Kolem bylo ticho, zabarikádované svým určením.

ZVEDLI JSME SE DO KORUN STROMŮ.

Dolů jsme se valili starým listím, zespodu zavhlým, ruce a nohy klouzal jako splašené dodávkové vozy. Někde dole pod námi se kmitl asfalt za nadpozemským potokem. Potok tekla na opačnou stranu, než jsme očekávali, a tak jsme začali vykřikovat do krtčích kopečků svá neblahá tušení.

Seděl jsem s Pepou a Honzou na měkkém zeleném koberci pod malým ořechovníkem a dívali jsme se ze stráně na kluky, jak se brodili přes potok. Z ničeho nic na ničem nic

ukázal Pepa na tmavě šedivou, k černé barvě vyzývavě obrácenou podlitinu oblohy, která se plazila od západu po modrém konečnu k nám.

Pomalu jsme sešli k bezhlavým psím známkám.

„Víš, kde jsme?“ ptal se Jirka. Zavrtěl jsem hlavou, brožovanou jak rodokaps... na znamení své nepřičetnosti.

„Jsme tam, kde jsme, na té samé cestě, z níž jsme před několika hodinami odbočili. Dozvěděl jsem se to od támhletoho jezdce s 550 kubickými centimetry na čele.“ Obrátil jsem se do směru, kterým Jirka ukazoval. Nikoho jsem neviděl, ale věděl jsem, že mluví pravdu, protože jsem četl jeho zklamání z mokrých pohorek – pohorek.

Musíme se poohlédnout po nějakém útočišti na noc.

Vzhůru, pozvolna, rychleji a rychleji k nějaké nadějnější noci.

Na konečné autobusu jsme pocítili první kapky na svých nepromokavých tvářích. Začali jsme je chytat očima do zarezlých plechovek vedle lavičky, zatímco Jirka vztekle hledal nějaký ten prasečí chlívěk.

Nic – Nic: zase nic.

ŠLI JSME ZA SVÝM TUŠENÍM.

Do nekonečné aleje lopuchových listů, která lemovala po obou stranách příkré svahy čtyřrozměrných kopců, začal bubnovat nekonečný mrak svou těžkou vodou.

Spása! Spása! v podobě boudy na nádraží... v pravý čas.

Naštípejte dříví na dešťových kapkách! Ano, naštípejte dříví! Rozdělte oheň pod dešťovými kapkami, který nedohoří! Ano, rozdělíme oheň!

Všechno jídlo na stůl, všichni ke stolu! Nastavme své uhelné lopatky v podobě červených popraskaných jazyků k přijetí nové energie! Ať voda smaže všechny naše cesty! Ať kapky bubnují, ať bubnují do plechu na střechu našeho právě nalezeného fetiše!

Za boudou v korytě potoka tekla bílá káva, ale s malým množstvím mléka, zato s pořádným množstvím písku. Blesky rozkrajovaly genitálie ovzduší... Něco nám chtělo strhnout střechu nad hlavou. Ale nedošlo k tomu – k tomu nejhoršímu.

Zahrajte něco veselého! Něco veselého k našemu velkému dni uprostřed noci. Jirko, spusť! Side, uhoď do strun! My ostatní se budeme dívat do svíček a na stará vysoká kamna, železná jak tank, do rohu svého neviditelného zjištění, zatímco vy budete hrát a kapky vás budou doprovázet, navždy se ztrácejíce v zemi zkeslené souvislosti nespočetných kamenů.

Hrajte tu naši strašlivou tuláckou píseň s ozvěnou v horách - - za ozvěnou hřmění v našich odmotaných duších.

V KAŽDÉM NOVÉM DNI NAJÍT SVŮJ DALŠÍ DOMOV, svůj věčný domov.

Jako pacient přírody jsem vyšel na cestu s kotlíkem v ruce, šel jsem pro vodu, abych uvařil snídani a celé ráno s nudlema a mákem.

Slunce právě vycházelo, jasně žluté buddhistické slunce, které pletlo jehlicemi paprsků v mlze, která se válela, zlákána těmito končinami, hnětena neznámou rukou v chladném vlhkém ránu, v tamté současnosti jako nový pokus lékaře duší. Svatá příroda! Svatý kolík v mém srdci!

Po cestě se ploužily potůčky, které mě nevylučovaly, jen já jsem se jim mohl odcizit. Vše záviselo na mně, který jsem byl zdeformován.

Vedle cesty bylo naskládáno syrové dříví. Na jeho třískách se třpytily kapky, které testovaly kromě mě celého především mé beznadějně zelené oči.

Nabral jsem vodu do kotlíku, protože jsem neměl čepici z křišťálového potoka. Mlha stále visela ve větvích okolních keřů vyškvařené zeleně, však již ne tak hustá, aby neblo vidět protější příkré svahy, které mě přímo zatlačovaly do země svou mohutností.

Kouř z ohně žehnal novému dni.

Voda se vařila s lehkým srdcem a solí kamennou, nudle měkly v optickém klamu, kluci jeden po druhém vstávali a balili si věci s nepřekonatelnou leností a mlha se propadala, propadala a propadala a to bylo to kouzlo rána sladkých nudlí. Kam zmizela mlha?

Kam jen zmizela?

A znovu supové cesty.

Hliniště cesty prostřelovali jsme svými ostrými kroky. Bouda, v níž jsme nocovali, zmizela, rozlétla se, vybuchla v minulosti. Nalévali jsme se novými dojmy a domy se nalévaly za námi. Pachtili jsme se a roztápěli svá těla stále ve stejném údolí... začínali jsme věřit v jeho nekonečnost, a přesto nepřestali věřit, že musíme jednou dojít na jeho konec – do místa, kde končí slzavá horůčava a nastává Nový život.

„Vraťte se!“ naznačoval celým svým tělem Jirka pod námi na vůbec možné kamenité cestě, když jsme s ohlédli po svých otevřených zádech, do kterých nás bušilo prostorem nekonečno nikým neustanovené.

Přispěchali jsme k Jirkov – po kamení jsme jeli jako na kuličkových bruslích.

Jirka ukázal rukou: „Tam je to ono.“ A byla to ona cesta... vytoužená cesta k hřebenu Velké Fatry.

Překračovali jsme svoji všetečnost a klády, které nám bránily v rychlejším pohybu vzhůru, vzhůru, vzhůru k oblačným výšinám prachobyčejné lidskosti. Rance těžkly se vzrůstající nadmořskou výškou, popruhy se zařezávaly do obličejů ramen takovou silou, že jsme je už nedokázali ani pochopit, jako to všechno kolem sebe. Na cestě ležela cesta a my jsme lezli, lezli, lezli, lezli, lezli, lezli a nic a nic a nic jsme si nenamlouvali, neboť na to nebylo kdy a nebylo také proč. Kolem ležely tiché zelené nekonečné skvrny lesů a neustále hladily něco v našich potopených mozcích. A potom cesta končila v potoku – cesta, kterou kdysi někdo zdokonalil svým hledáním.

ZAHLAĎME PO SOBĚ STOPY!

Sedli jsme si nad vodu na řasami olezlé kameny a dívali jsme se dolů pod sebe na cestu, která neměla konce ani při zatmění Slunce, kouřili jsme konopí svých nejasných myšlenek a hlavami směrné mísy se strží v tělech. Nad námi hučely vodopády, kterými jsme se chystali projít. Nikotin v dlaních jsme rozpouštěli ve vodě průzračných tónů, kterou jsme nabírali pro účel napití. Žízeň! Žízeň pro žízeň... byla to ona, královna Země, Žízeň! Žízeň po životě po nekonečných záběrech v rychlém tepu zážitků. Neuhasitelná žízeň až do hroby, až nad hrob, snad i za hrob.

A pak jsme šlapali vodu, pokud vím, ano, šlapali jsme vodu a rozpouštěli jsme špínu svých podrážek na cestě k Bohu v roztoku naší iluze.

Ledová voda se rozstříkovala do nevydýchaného vzduchu a my jsme stoupali jako žabí muži pořád bez nevolnosti, čvachtali jsme se v mrtvé přírodě jako kapesní zloději, zatím- /7

co se slunce schovalo či zapadlo, prostě nebylo prokazatelné.

Skákali jsme z kamenů na kámen - - - trpaslíci mezi karikaturou šílenství a nezřídka se stalo, že jsme sklouzli po kolena pod nulou vroucí vodu s výhružností zvířete. Museli jsme často podlézat vyorané vodopády, hukot vody, svoji odloučenost, dokonce i svoji vlastní hru, která nám zabraňovala navázat kontakt s ostatními, kteří se přesto odvážili šplhat proti proudu nevypočitatelné slavnosti pod širým nebem zřeknutí se vadného zrcadla skutečnosti. Někteří šplhali každý po svém, každý po své vizi, ó básníci se svou ohořelou kostrou po velkých kamenech střežené zimy.

Skákali jsem z kamenů do vody a zapadali jsme chvílemi po pás do tůní krásy a lovili zlaté rybky, které splnily každické naše přání, co nebylo přáním. Větve husté nad námi v astrální zabraňovaly světlu, ó černí mágové! Voda nám tekla do uší a do vykopaných očí.

Ztuchlý zápach nového života! Vzkročil-li někdo na okraj potoka, jeho nečisté sloní nozdry zaznamenaly hnilobu včerejška. Byl tam ráj nejrůznějších situací zlomenin.

Pralesy vidin! Neekonomické popisy. Dlouhá expozice vytržení! Panenská otázka našeho původu protékala naprosto jasně mezi prsty, když jsme se chytali naplaveného dříví.

Spád potoka se zmenšil, ba dalo by se říct, že voda plynula po rovině. Začali jsme se ohlížet po těch, kteří se opozdili. Hučení utichlo a my jsme zjistili, že sedíme na malém ostrůvku, že pijeme z ešusu vodu se šumákem, že se usmíváme a pozorujeme vysoké borovice nad námi, že je zase vidět obloha, že voda je tichá a teče přesto, že jsme na správné cestě a že budeme brzo u pramene Všeho - - -

Ze záložek našich husarských kalhot fantazie se vypařovala voda - - vyschlým korytem potoka jsme rozhrnovali vzduch, svým nejopravdovějším přáním uvnitř dne, hluboko v jeho žlabu; Výtečníci! koukali se ukazovacím zájmem své chůze přes hlemýžďí domečky lehounce dýchajících tvarů - to bylo zrádlo! Hrozná velryba zpod špinavého porculánu kamenů se hnaly za vůní majoránky v nedělních šatech přes mycí stůl krásy.

Pod jedním čtyřicetistránkovým kamenem našel Bohouš jelení lebku vybělenou přívalem jarních vod. Shlukli jsme se kolem něho, když se díval jejími očními otvory... dolů... vyschlým korytem na fantastické oblačné kopce pod námi, tahali jsme ho do dvaceti stupňů Celsia ve stínu za rukáv úžasu a chtěli jsme nahlédnout též jeho okem, což se nám skoro nemohlo povést.

Pavel přeplaval kraulem jeden věčně bublající pramínek živé vody, na kterém seděla žába v slídových plavkách, v místech, kde setřel ze své husí kůže zbytek vody /oklepal se/ na špičatých šutrech, balancoval a zachytával se roztrepenými konečky vousů papyrusových keřů & zvěčňoval to všechno, aby se jindy přesvědčil, že to, co viděl, nebylo ve snu & aby nám ukázal, jak to viděl, jako to bylo viditelné - - - viditelné až k prasknutí... objektivu!

Šplhali jsme po horskou trávou příkře obrostlém svahu. V dálce zvonila stáda krav tradičními zvonci o absolutno. Asi v polovici vysokohorské stráně ti, kteří byli napřed, si sedli do zelené polívky a čekali, až dojdou i ostatní, a spolu s nimi vytvoří na jejím povrchu mastné fleky.

Kol dokola byly hory, ve kterých jsme se sešli.

Strhané sebevědomí jako ovčí trus zašlápli jsme do rýh podrážek. Výška nás lechtala v nose... He... he... hepčíííí í!

„Chtěl bych pojíst, trochu volnosti,“ povídá Zub.

Na bílé skále, která vyčuhovala asi osm metrů zpod našich asociálních trupů, jsme otvírali dlouhými noži oblohu a přikusovali tavený sýr k pohledům do dálky & chleba, který Honza trhal rukama omytýma sluncem a rozloženými květinami v hlíně.

Vyhřáté místo od našich nábožných zadnic pozvolna chladlo a ztrácelo se za nebeskou párou.

Po pěšině mezi vysokými širokými zelenými stvoly trávy místy vykousnutými až ke kořenům jsme si to vykračovali, kroutíce kyčlí, pořád vzhůru, někteří pekelným tempem, jiní co noha nohu mine. Hřeben už byl na dosah očí. Tráva se vlnila a nakláněla k našim lícním a lícorubním kostím, za námi Černý kámen, kluci někde daleko před námi za velkým Nějakým pahorkem hřebenovky, hluboké strmé svahy po obou stranách, Pepa za mnou s okem v objektivu, plochy zeleně, všude plochy! plochy! božské plochy trávy a slzičky skryté mezi tím a modrá, která zatékala právě tam někam za obzor.

Tyče, které ukazují horským náměsíčníkům cestu, byly po pás zaraženy do hřbetu hřebenu.

Na věčné vládě hor pod popraskanými tyčkami trianglu leželi kluci a čekali na nás opozdilce z krásy a chtěli si setřít pot z čel, dýchali, milovali tento den, možná že cítili pravdu z propustí věčna; mlčeli – výborní kamarádi – každá jiný na stejné poušti zarostlé ze všech stran malými konvalinkami, hořícími bíle v měsíčním teple, neplakali, ale toužili v modrém pudru po modrém pudru; vandráci! Jejich cesta šla dál zelení větrné horské země od Ostredoku ke Křižné – nakonec; konec Božské komedie!

Smrt bez kosy sledovala od hrobu ztroskotaných letců nás, vágusy. Seděla na přelomené vrtuli, zacementované nad jmény a křížky se společným datumem /zítra budou mít výročí/; zacláněla si oči dlaní stříbrného potoka a stříbrného topolu horské služby /neležela/. Nehleděla proti slunci... šedivá horská stařena s černými očními klapkami - - vítr jí dával co proto, ale určitě neměla tuberu, ani plachou placatou rakovinu. Musela žít. Smrt musí žít! a její život stojí za to. Upřímně jsme se divili, když jsme stáli se sklopenými hlavami, přemýšlejíce, jak se jim to mohlo stát, nad kusem hliníkového trupu, který zarůstal dvěma bodláky a nebeskou travou – v dálce idyla... odlesky louží na cestě.

Zubatá šla kus s námi a čvachtala se horskými kalužemi, které se třpytily mezi obtiskem pneumatik, prostovlasá, kalila ji svou čistotou – byla bosa. Rozhodně s námi musela jít, alespoň kousek cesty, protože jsme ji slyšeli, jak poslouchá bílým vousem za uchem. Děvečka Boha. Uklízečka svinstva!

Ze založení hor mluvili jsme s ní potichu ve vuúú vznešeném milosrdenství hor. Byla spokojena? Nedávno přšelo. Měla moc práce – za chmurných letních dešťů se lidem špatně umírá. Snažila se nás pochopit. Nepochopila. Byla moc lidská a my chtěli udělat něco nadlidského.

Opustila nás.

Dopravdy nás opustila?

Plaše jsme hladili bradu vrcholu unavenými kroky. Společně jsme močili a kouřili v kráse. Proti nám vyšli blondatí turisté, v pumpkách mluvili rojem včel. Ve vycházkových nažehlených pumpkách opatrně nás obešli – nechtěli skončit v sutích svobody.

U Královy studně jsme polykali s Pepou vodu z dlouhé roury, na povrchu omaštěné rzi. Slunce bylo vysoko a bylo správný. Západní část vrcholku byla svázána půlcentimetro-

vým mosazným drátem. Kluci zmizeli někde pod svahem, z něhož vyrůstaly sladké koruny starých javorů. Vedle habři chrabří. Kluky vedl Bohouš, ten se tu vyzná.

Chtěli jsme kluky dohnat, ale skončili jsme kousek pod Královou studnou na jahodách. „Někdo zapískal, slyšel jsi to?“ pravil Pepa s pusou od jahod chlemtavě v zelené záři keřů.

Ano, někdo zapískal a ten někdo byl Jirka s hlavou nad pavučinou malého trsu kopřiv. „Tam?“ ukazoval rukou někam dolů.

Lehce jsem přikývl hlavou na znamení souhlasu, neboť i já to tu znal.

Doklouzali jsme se, já a Pepa, svahem k Jirkovi.

„Bohouš se nám ztratil,“ povídá lítostivě Jirka.

„Jdeme, jdeme pořád za ním a najednou pŕů a je pryč.“

„Čekáme tu na vás, já, Zub, Sid, málem jsme zabloudili, takhle, zničehonic,“ a dělal nepochopitelné posunky celým tělem.

„Prostě jsme se dívali a zadívali na ty velké oči skály a když jsme se od nich odvrátili, Bohouš s Honzou & Pavlem byli pryč. A tak to na vás čekáme & odevzdáváme se do vaší šílené vize, úplně, dobrovolně, přestože víme, že nevíme, jestli i vy nebloudíte.“ Tak usuzoval Jirka roku 1970. Z z z z z z z. To usuzoval z toho, že jsme se smáli jeho ustaranému vousu & tváři a přitom jsme otevírali své diktátorské laloky, z kterých nám vykapávala pěna slin & smíšená s jahodovou drtí. Chytlí jsme svatou nemoc. Posedlí smíchem.

Jeden strom se rozšuměl, když jsme čekali za potokem & tichým odpolednem na Jirku, který skočil zatím pro další blouznivce hor, Sida a Zuba.

Pozvolna jsme tonuli v lopuchovém listí a bahně na pěšině. Z dutých stromů, které neměly oči, troubila tajemná tma svým dechem na naše boky. Naše postavy pohltily stráně porostlé zelenou oblohou.

Dolů a zase nahoru z měkkého začátku údolí. Nad námi se tyčila skála ve tvaru hrozícího prstu božího.

Vosy usedaly do tiché hnědé pěny mýtin, ticho otevíralo svoje okna do samoty, řídce padaly jehlice z borovice, ohnivé Saturnovy prstence kroužily mezi výhonky ostružiní a my jsme šli a my jsme šli a my jsme šli.

Drobné kamení se rozpouštělo naší únavou v naší únavě, rozleptaná pěnka ležela na čerstvé pilině pařezu, křivolaká stezka se táhla pozvolna nad temnou podzemní silou vzhůru do nitra harmonických srázů a my jsme šli a my jsme šli – byli jsme to my? Vládcové pochmurnosti! to jsme byli my, kteří jsme se začali vinout šedivostí podvečera.

Slunce zapadlo v sedm hodin šestnáct minut. Prudký hvizd z převisu od Bohouše rozkrojil lesní obzor a odrazil se od našich vypnutých ušních bubnů. Údolí doprovázelo hvizd poslaný nám těkavým chórem ozvěn.

Z kůry stromů krvácela smůla, když jsme malátně zavržali klouby rukou někam nahoru na pozdrav v odpověď a pak jsme zmizeli Bohoušovi z paseky v dravčím poplašném křiku & mezi žebřavými žebry listnatých kolohnátů.

Bohouš byl vysvlečen do půl těla na naší nové planetě, chvíli štípal dříví a pak stavěl krb do nebe.

Po obloze jeli černí vozci od západu k jihu na vůni oblaků... pomalu tiše se nám smáli.

Naše planeta! Opravdu naše - - planeta Země od Země vzdálená 300 000 myšlen- /10

kových let; shlukli jsme se kolem ní a píchali jí po srdci zavíracím špendlíkem.

Merkur byl v souhvězdí Kozoroha a večer otevřel svoji tmavou truhlici rezavou tkanicí. Kývl jsem na Bohouše, Bohouš kývl na mě, kývli jsme na sebe: „Zase doma.“

NAŠE TĚLA PROVEDLA ZATMĚNÍ RADIOVÝCH ZDROJŮ. Měděně červený velmi jasný stín s namodralým a jasným okrajem metaly naše postavy do údolí. V nadprůměru 7 000 stupňů Celsia byla žhavá naše touha po životě. Začínali jsme vypočítávat zdánlivou velikost vesmíru v listí. - - - A Jirka nosil listí, Pavel nosil listí, Honza listí nosil, já jsem listí nosil. Jako podomci svého štěstí rozestýlali jsme si asi desetilůžkový pokoj pod širým nebem & širou skálou Skály. Černé ruce až k pramenům v moři listí veslovaly.

U ohně pod převisem, ó něžní kamarádi... sáli jsme svoji velikost z toho, co bylo okolo nás.

Voda zpívala, vysvlečena z kabátu země, tiše pod námi míšeňskými jablíčky. Milovali jsme se, možná vůbec ne zbaběle. Svit jedné svíčky – stíny věčné stíny – stůl na našich prsou, pepř na dlaních našich, šátky z našich očí! první večer uhořely ve džbánu, na nějž práskal bičem ďábel. Jak jsme se šťastně usmívali jeden na druhého a přeseďávali z jednoho místa na jiné, z jednoho kamene na druhý, z jednoho polínka na další, v koutě.

Vypřáhli jsme koně ze své fantazie, statné valachy! a byli jsme představa... byli jsme divírnou – mrtvolným uvolněním, křikem bažantů v nekonečnu. Houstli jsme. Šílenci. Byli jsme... byli jsme diviznou, která se šplhala po stráni tlupou bodláků k milence dobrodruhů, svobodě.

Býtnili jsme se rty rozkousanými na andělských tvářích. Nadšení! Ach, muži uneseni sebou! A srdce bušila minulostí, krvácela z nich temnota bělostných nadějí. Roztrhnout se! Blahoslavenci! v chalupách skal.

Kostel zabodnutý v hrtan sfér, chřestění oblak, měsíc rozbitý o své světlo. To bylo ono! Vítězství. Plachty opadaly z očí! To bylo Vono - - bílá cesta posetá zeleným ptactvem růžověla větrem. Byli jsme. Byli jsme! maličkým červánkem, tam, ano, právě tam za tím kopcem, slzou na tváři kamaráda od slavnou oblohou, která pukala, vylákána naším křikem na našem rozpoutání - - jak jen zješitněla.

Několik hvězd vyskočilo na špičky dřímajících smrků. Veliký Mars naší cesty zašplouhal v listí. Dech lip. Lípy opojení! znovu rozkvetly! nechávali jsme je odkvést.

Večer nakypřený pudinkem. Byli jsme pudinkem, rozplývali jsme se v pudinku vanilkou pupečních šňůr zastřižených pyšným osudem - my, pudink. Klášter šílenství. Tichý hovor bytí. Vlídne obličej svatého čistého umírání. Bílé kříže vyrůstaly na nejnižších uschlých větvích podél kančích cest. Plechové zvonce rozhoupávali ovčáctí ratlíci... zbloudilé jalovice uléhaly pod lískové oříšky a zalehávaly svými nahými strakatými těly zatoulané termity. Hnali jsme svoje stádo, řídké řady postav se kolíbaly na okrajích letních skal a letních lesů; hnali jsme svoje stáda, hvězdy padaly a zapadaly a zaplály v preludech jako děti tonoucí v bažinách - - chlapani a děvčata s růžemi na čelech. STP. Lidožrouti seděli na svítících třískách, zatahovali sítě a drbali si šlépějí tesáků zuby a mačkali krev z pupínek od komárů na čele.

Požehnané hlavy strašidel visely na gumových hadicích nad těžkou půdou tmy temnem k zemi... vlasy jim praskavě nadsakovaly, když padaly obzory.

Slovani! indiáni! zrzaví černoši! Májové! braši! kamarádi! šíleli jsme po těch pláních. Světla v našich očích.

Dědečku osmdesátníku šera pasoucí se laně, které se chvějí bleděmodré brvy. Člo- /11

věk potřebuje to, co ztratil, teprve to, co ztratil! kén, kén, kén, kén, kén... - žhoucí plamínek.

Drali jsme ze sebe peří. Měsíc se nás bál. Měsíc se nás bojí! Naše rakety dosáhly vypočítaného kousku papíru! Naše rakety! Naše rakety trhají vesmír na kusy...

Jsme bozi čekající na zbožnění.

Čekáme.

Ona nepřichází s hlavou plnou ledu! noc! vše se zastavilo. Bílé peřiny. Zlato padalo z nebe. Líbali jsme si přirození. Naše matky nás oplakávaly s nohama ve žlutém vápně - - - ztuhli jsme. Jaro, ach, jaro podzimů psychopatů. Svobodárno, zpívej!

Pláči... kam jsi vzlétla, kouzelná puberto - - - kam jsi odlétla, prašivino s vlasy mezi větvemi.

Prach... prach, cítili jsme prach, byli jsme spícími mravenci, vidícími člověka v celém jeho děsivém kruhu. Zlostně jsme se po něm ohlíželi, po kom tom tam kam zmizel. Ještě se rdíme. Cítili jsme! Byli jsme!

V kraji s rozevlátým krystalickým jednovodíkovým srpnem. Dráty v tělech se tavily opět v sedláckou křížovou výpravu. Navrátili jsme se. Bože! smutku! radosti! smiluj se nad námi mocnými! Byli jsme jen jen... bolestí vyprahlých rybníků & lesklými suchými rybami na rozpukaném bývalém blátě, do kterého padal záhadný déšť. Ubohá zlámaná lidskosti! Přeražená troubeli!

Pavel pozvedl kříž! Pravoslavný Pavel pozvedl kříž a zahulákal soumrakem bouře, staré stromy se rozhučely - ó, sólo, sólo - ohromný praskající šev Velké Fatry, tmavý archanděli Gabrieli; zvědavá Doroto ticha!

Pavlova ustydlá tvář se rozhořela. Vrhali jsme se do ohně, vlasy hořely životem, na louce vadlo kvítí, pšenice vyrůstala z pelu ostružin.

Věčně kralovat sami sobě nedokážem.

Ted' to víme. Ted' se toho zmocníme.

Byli jsme ošizeni! Ošidili nás, protože jsme se nechali ošidit proměnou. Viděli jsme se na kapradí, jak jdeme po jeho žebřinatém listí ke kořenům, jak mizíme v soli země - - rozplýváme se blahem, až surovým blahem. Dálko! Ó, dálko, kamenná, unikající postavo skal, náhle, náhle, náhlé! cyankáli lásky, chytali jsme se za ruce, tančili bosi po životě po střepinách ve snech. Čela nabývala rozměrů čelem k čelu, polibek v rozměru pekelného kotle, na který bušil nějaký nehmatatelný hudebník bubeník deseticoulovými paličkami. Zlý drak se nám plazil pod nohama. Miloval nás ve své malé jámě. Pochválen buď Ježíš Kristus. Billionhlavý draku! Soucit, kde je soucit?

Hlavy potopení za zábradlím, ruce kynou na pozdrav chodcům.

Blouznění. Malí hořící deštníci hub. Byli jsme Muchomůrkou červenou s prošedivělými vlasy, zavřenou ránou v proutí. Z podhoubí se na nás drala ruka, dráždila nás v očních důlcích Smrt.

Rozplakali jsme se atmosférou.

Byli jsme zase.

Běž pryč, opojení utopenců! Ted' jsme! zadýmání touhou zmocnit se celého života, tak, jak to nikdo nedokázal.

Temná trati osamění.

„Kamarádi bytí!“

Křičím do vašich lebek u otevřených hrobů.

„Kamaráde,“ křičíte na mě.

Jsme psychopati? Ztrhaní mrtví bratři a sestři – k nepoznání kostry s pohádkově uhní-
vajícím masem.

Pryč! Do dětských snů a hraní a pak ještě dál... přes předěl zlámaných květin.

Smutné úvozy žen před Bohoušem. Časem začouzená kola, potopená v blátě žaludků,
na které usedají bídné ruce s otravou kolomazí.

Nudo! Ty posilo, supernovo pro štěstí, vzdej se! obrněný vlaku stromořadí. Antická kul-
tura dalamánku pro naše zvlhlá ústa toužící po něčem eňo ňůňo.

Štěrku na chlebě, je skořice užitečnější než беруška dozralá k pokosení?

Jsme připraveni nevzdat se nočním stínům.

Dál jsme rostli v hádankách, jednou nohou v žlutých alejích.

Hory listí, je vše dáno? poznané a prožité jako tento den? Tento den, tamten den s vy-
hvězděnou nocí, jejíž mečící zářivé dírky zalepila bílá záře měsíčních kráterů.

Volně jsme dýchali se zády svalenými na skálu. Vápenec plynul naším bytím.

Mnoho nocí najednou, večerní planiny, neusínající dálky a nesmírné stíny chladnoucí
zemí stříkaly semeno bolesti k naší návštěvě. Ba ne. Ba jo, jó?

KDYŽ JSME SE TAK JEDEN PO DRUHÉM PROBOUZELI, začali se vrtět, hlavy vystrkovat
ze spacáků pod obrovskou klenbou skály, tak vysoko za oblohou mizely hvězdy ve světle nové-
ho dne a v ani těžkých a v ani lehkých mracích. Mlha se vyvalila z údolí a zahalila nám kolosál-
ní výhled na pár hodin, jako kdyby byl podzim už.

„Bohouši, dneska jsi to zase s tím spánkem přetáh.“

„Dejte mi pokoj, volové! Mám sny. Ještě chvilku si poležím.“

Chlupatá housenka se lehce převalila přes okraj skály a zapadla do rozdupaného vápen-
ce. To už z údolí mlha se vytrácela, mraky se trhaly na menší a menší a zase se spojovaly ve
větší a větší. Několikrát vykouklo sluníčko. Kůra ze stromů se dala volně odlupovat. Rozdělili
jsme se na ty, kteří „ě“ šli pro vodu /voda byla vzdálena asi: panečku janečku hezky daleko,
když se z toho odečte nadmořská výška, ve které jsme byli skryti, tak zas tolik moc ne/, na ty
„ě“, kteří šli na dříví, na ty „ě“, kteří vařili, na ty, kteří „ě“, kteří se smažili a na ty, kteří kteří se
snažili nedělat nic „ě“.

Po všemožných přípravách, abychom to všechno měli z krku, všechno, co je potřeba
k nezbytnému pobytu v životě a na životě /nemám na mysli život okultistů nebo mystiků/ a
když jsme to měli z krku, tak jsme nevěděli, co máme z krku a jestli jsme neměli jen špínu za
ušima a trochu dolejc na snědém krku... rozhovořili jsme se ještě víc –

„Tak kam se vypravíme?“

„To jsou kecy.“

„Já nevím, vždyť to tu neznám.“

„Jsi přeci zde od toho, abys to řádně poznal, skaute.“

„Jdu se někam vyšplhat.“

„Ať nespadneš, měli bychom potíže.“

„Já se jdu nejdřív vysrat.“

„Už bude poledne, půjdete vlastně někdo někam?“
„Já bych šel.“
„Já taky.“
„Já taky, ale ne moc daleko.“
„Kdo jde ještě?“
„Všichni?“
„Počkejte, a kam vlastně jdeme?“
„Podívat se kolem.“
„Tak to já nejdu.“
„Já bych si ještě zakouřil.“
„Hod' mi taky jedno.“ /má na mysli cigaretu, to je jasný/
„Co chceš vlastně?“
„Já jdu teda sám.“
„Já jdu s tebou.“
„Kam byste chodili.“
„Kam jdete?“
„Jdi někam, jsi srab, že nikam nejdeš.“
„Já chci jít, ale jak se mi zdá, otálíte ve věčnosti.“
„Já nikam nejdu, už je stejně pozdě.“
„Vždyť nemusíš, nikdo tě nenutí, abys někam chodil.“
„Kam půjdeš, nikdo tě nenutí, abys někam chodil.“
„Kam půjdeš, to záleží na tobě.“ /Praví někdo jakoby mudrc./
„Kdo všechno nejde?“
„Já taky ne, až zejtra.“
„Vyseru se někde cestou.“
„To je moudrá řeč.“

Jde se.

Bylo pomalu po poledni. Přeci jen jsme se dohodli a vykročili lehkou nohou nad skály, ke skalám, ke vtipům o skalách, cestou, k pískání jako na lesy ptáci /celí ptáci, slušně řečeno, pánové!/, k škrábání ve vlasech, k volání: „Ty vole, to je rozhled, žasnu, to je hudba, jestli jsem tohle viděl, tak jsem vlastně nic neviděl, no to seru, to jsou Horažďovice, spadnout tak dolů, tak mě neslepí do rakve žádnéj funébr, vidět Fatru a zemřít, já se zblázním, no tohle, počkejte chvílku,! a až ke skalám úplně nahoru, kde se dá stoupat všelijak, jenom ne pomocí plných chodidel a namáhavého krčení kolen.

Stavili jsme se u Vlčí díry. Vysoko ve skále otvor do minulosti. Výstup byl nesnadný, neboť skála byla propletena lívanci trávy, mechu koblihami a samozřejmě hlíny plný různýho hmyzu jedovatýho.

Skála stála pořád na jednom místě a drobila se pod rukama, chytů habaděj, ale jakých -takých, každou chvíli jsme mohli na sebe volat horskou službu, můj úkol v tomto hrdlovtahu-horolezectví spočíval v tom, že vlastně nespočíval. Jistil jsem ledabyle dvěma prsy a koženou šňůrou od tramvaje, kterou můžete ještě vidět v ruce průvodčího stařícký tramvaje, /14

kteřou můžete taky vidět /tahle šňůra na rozdíl od tramvaje byla úplně nová a nikdo z nás ji neukradl, dostali jsme ji od jednoho vzdálenějšího vořřňousa/, když někdo padá za jízdy z tramvaje doprostřed vozovky přímo pod kole obrovského bombardovacího auta, nebo když někdo odmítá vystoupit za jízdy, aniž by zaplatil, nebo když je někdo drzej na svý vášnivý spolucestující, nebo když řidič tramvaje usne, nebo když chce vyrazit ze stanice do stanice přes přečpanou křižovátku. Tak to je ta šňůra, kterou jsme vlastnili a která nás zabezpečovala před jistou smrtí v chaluhách.

„Floyde polez sem taky!“

„To víš a ty mi hodíš na hlavu celou Zeměkouli.“

„Neblbni.“

„Já neblbnu, já si tu pěkně zůstanu, stejně jsem výš než vy.“

Úřyvky hovoru, když si kluci mysleli, že je neslyším:

„Stálo to za to se sem vyšplhat, co vy na to?“

„Nemáš cikorku /cigaretu/, Zube?“

„Nekuř, Bohouši!“ „Jsi tuze hubený!“

„He he he.“ /Smích a kamarádské pošťuchování./

„Přůů.“ To vyfukovali kouř všichni mimo Pavla.

„Škoda, že jsem si sem nevzal foťák, zatraceně toho lituji.

„Tady by byl bezvadnej pobyt.“

„Jó, moc bezvadnej... hlavně vlhkej.“

„Vo tomhle se nepíše ani v Bhagavadghítě.“

„Bacha, moc se nenakláníj, nebo vypadneš, ani necouvneš, ty plaze.“

Když kluci slézali, měli o srandu postaráno. Dalo se totiž do deště. A jaký je takový sestup z takové výšky při takovém počasí? Na takovém terénu? No špatný. Moc špatný. A k tomu všelijakému dobrodružství při sestupu jsme slyšeli, jak se někde sesouvá skála. Pěkný nadělení, neboť v těch místech, odkud bylo slyšet šplouchání a drcení deště, měli být dva dokonalí sebevrazi. Totiž Honza + Pepa = ztráta pudu sebezáchovy. Pěkný vyhazov ze šťastného a spokojeného života, /předpokládám/ ještě dnes.

„Honem se někam zabalit před deštěm!“

„Daleko jsme tedy nedošli.“

„Támhle, támhle je dobrej převis.“

„Tenhle déšť dlouho nepotrvá, nanejvýš dva měsíce.“

„Hele, kde můžou bejt Honza s Pepou?“

„Buď jsou v lágru nebo někde pod ním, ale v bezvědomí.“

Zase pálíme cigarety.

„Tyhlety cigarety jsou pěkný svinstvo. Pořád zhasínaj, mrchy.“

Déšť nechtěl přestat.

„Kdyby aspoň tolik nelilo, abychom mohli přeběhnout k chrápárně.“

„Ale vono ne. Zrovna a najust ne.“

Dlouhé kalné stručky stékaly ze skal. Hlína se čechrala, stromy promývaly zeleň, vyvráčená stébla trávy se narovnávala, trouchnivější kmeny se leskly a my na to jukali v promočených hadrech, jako by to bylo poprvé v životě. Jenom kdyby nám nebyla taková zima. Převlíct se tak do suchého, to by se to koukalo. Ale déšť omrzí, když trvá moc dlouho. Pojed-

nou jsme začali přebíhat od stromu ke stromu, dolů, kámen nekámen, větev nevětev... hrrrr k chrápárně.

„Jejej, jsem tady dobře?“ povídá Zub, který přišel jako poslední. „Zabloudil jsem.“

Zatímco mluvil, jektajíce nahazovali jsme na sebe suchý hadry, ale moc jich nebylo. To, co vozíme s sebou, je jen spacák & něco teplýho do žaludku rovnou & nějaký zbloudilá ponožka & drobet jídla & my osobně se svou duší & to co se k řádné duši sluší, aby nebyla nahatá, aby se nestyděla mezi jinejma, nenahatejma, trochu víc o sebe dbajícíma, trochu víc snad, než je zdrávo, o svůj ehm ehm povrch.

„Já si myslím, že jsem v Teploušově, nebo v nějakým exhibicionistickým kroužku na pochodě, když tak na vás koukám,“ pokračoval Zub.

„Vaše vychrtlý postavy nevydávají mnoho hluku ani světla, ale začínám vás poznávat, nahatí hastrmani.“

„Jen se nedělej, za chvíli se pustíš taky do striptýzu a my se na tebe budeme dívat všichni, až se z toho zastydíš a budeš podávat hlášení, vojíne.“

„Vojíne, budeš podávat hlášení kancům nahej, jestli nenecháš těch poznámek o homosexuálních problémech naší doby.“

„Jen klid.“

Uklidnili jsme se při pokru. Sakra, já jsem nehrál. Karty, na to jsem umělec – anti.

„Jen se bavte, řekl Bůh, venku prší, stačí natáhnout uši nebo ruku, hned vám je, nebo ji, zalepí strašlivá kapka nebo více kapek.“

„Do prdele, na mě kape.“

„Sedni si semhle, tady nekape, a půjč mi to připálit a podej sem tu francovku!“

„Abys po ní nenastyd!“

„No jo, vidíš, to si dám ještě loka navíc, na zdraví, prositové!“

„Mám chuť na tu ďábelskou žinčici.“

„Máš chuť aspoň na takovou, jako byla pod Svidovským sedlem?“

„Přesně tu, pěkně hustou, nebo stačil by mi jogurt.“

„Sakra, nedělej tu chutě!“

Zatímco jsem kouřil, opřen o skálu, a hleděl do Deštivé země, Zub se převlékal a čistil si zapocené brýle, pak se zasmál nad rozevlátým plnovousem, vytáhl trubičku Dropsu z kapsy od vojenské košile a nabízel Drops pro řidiče všem kolem u karet okolo ohně se rozvalujícím vášnivým hráčům, kteří natahovali ruce k němu jak zemdení františkánští kněží. Když došel ke mně, to už jsem měl cigaretu dokouřenou, zeptal jsem se ho, jestli by se nešel mrknout kousek dolů podél potoka po nějaké salaši, kde by se nacházel ten obrovský fet zvaný žinčica, nebo alespoň kravské mléko přímo z cecků, ještě teplé živočišně.

„Jo, šel bych, ale je vůbec v našich silách dojít k tíj nejbližší?“

„Víš o něčem tady blízko?“

Moje odpověď nebyla bez nejistoty: „Pamatuješ si, jak jsme šli přes Ostredok /což česky Ostředek významově značí nezoraný záhon zpravidla středem pole se táhnoucí, kdyby bylo v tom slově Ostredok dlouhé „é“, znamenalo by to něco jako kopec ze silné kořalky, a není vyloučeno, že čárka nad „é“ během nějakého toho času ztratila se v horské trávě, to bývá běžné a to by se muselo pátrat po různých patřičnejch místech a né lézt po horách, i když při /16

výstupu, nejsme-li patřičný sportsmeni, hledáme po kapsách nějakáho loka, vždyť je to výška, nejvyšší hora Vel. Fatry, jak jsem vyčetl z mapy, jestli zeměměřiči dobře měřili, jestli nebyli kufkovští, tak měří 1592 m; na něm je triangl, na trianglu schránka, ve schránce sešit, v sešitě linky, na linkách jména těch, kteří vypochovali na hřeben, údaje jak bylo a jak by si přáli, aby bylo, a kolikátýho to tak bylo a jak se cítili a různý citáty o přírodě a pěší turistice = většinou chvalozpěvy = a pak tam byly taky tri foto děvčencí a na zadní straně jejich adresy: praktický, ale Ostredok bude značit tu nezoranou mez, ne, tu nemůže znamenat, ale nezoraný záhon, což je shoda v rodu, ale i to silnokořalkový kopec může znamenat/ na Křižnou, jak nás zastavil ten bača od krav, jak se díval zpod střechy klobouku na nás a my se ho ptali:

„Ako to?“

A on: „Nič to,“ a pod ním se leskla úmorná střecha nějakého domu a my se hádali, jestli je to hájovna, nebo salaš, a když jsme se zeptali bači, tak ten odpověděl: „To dobré, ha, ha, ha, to dobré.“

„Už si nepamatuju.“

„Počítám, že to bude tímto směrem /ukázal jsem rukou jakýmsi směrem/ a že to bude bačovna jako Dumbír.“

„Věřím ti.“

„To jsem rád, že mi věříš.“

„No, konečně můžeme se i bez toho projít. To nám nebude na škodu.“

Vzali jsme si pláštěnky Plastix. To jsou výborný pláštěnky. Jsou lehký, dobře skladovatelný a pohodlně se v nich chodí. Ale jednu nevýhodu mají: a to tu, že se snadno roztrhnou.

„Kam jdete?“ volali kluci od karet, jako by ani karty je nezajímaly.

„Pre žinčicu, Jano.“

„Tak vy iděte pre žinčicu, pro tovar, ha, ha.“

„To byste si ale mohli vzít na to nějaké nádoby a něco jí sem přinést.“

„To bysme mohli, to nás ani ve snu nenapadlo, tak sem hod' nějakého feltláhvyho. Hop.“

„Dobrý?“

„Dobrý.“

„Ahoj.“

„Nazdar.“

Opasky jsme měli obalený plechovejma flaškama, který do sebe navzájem dučaly, když jsme skákali na pěšinu, a vydávaly přesně takovej rachot, jako kravský zvonce.

Před námi ležela ještě celá poušť Gobi.

Vrstevnicová pěšina byla rozbahněná ve vlhkém vzduchu a mně se zrovna nejlíp nešlo. Měl jsem kecky Marhoušky /tak je nazval Bohouš pro jejich bílou barvu, nyní spíše šedá/, plátěná to obuv do deště, která se vyznačuje velkou propustností vody. Voda volně přitéká a volně odtéká. Vlastník může být úplně bez starostí, že by revma někde v nepřehledné zatačce ztratil.

„Nevíš, jak a proč jdeme v takovém dešti pro pitomou žinčicu, aniž máme naději, že nějakou dostaneme?“ ptám se Zuba.

„Nevím jak ty, ale já dostal strašnou chuť na něco bílýho.“

„Takže jdeme za chutí?“

„No jo, tak nějak to bude, vzpomínka na to, jak to chutnalo, je mojí hybnou silou.“

Jednou jsem byl pracovat mimo Prahu a hned jsem dostal chuť na jogurt, neměli ho však a to mě deprimovalo. Ve Švýcarsku by se to nemohlo stát. Tam je všechno levnější. A pracující si víc užije za to, jak dře. Lidi tam po práci mají o zábavu postaráno – o jogurt taky. Je tam dobrý pivo. Mléčné výrobky jsou tam dobrý. Všechno je tam dobrý.“

„Všude je nějaká zvláštnost.“

„Všude je nějaká vysoká akrobacie, ale nikdo to za moc nestojí.“

„A taky prší.“

„Půjdeme ještě dlouho?“

„Nevím.“

„Šli jsme tady už jednou, ale je to dost dlouho.“

Šli jsme pořád z kopce. Údolí se rozšiřovalo. Potok, který tekł po pravé straně, se povolna rozvodňoval a dostával tmavě hnědou barvu v našich očích. Z levé strany se hnaly z prudkých svahů přívaly vody, které strhávaly s sebou vše, co se servat dalo, a nahlodávaly hliněnou kožešinu cesty.

Na první křižovatce jsme odbočili přes můstek a plazili se deštěm, zakopáváje o kamenité drny, skákaje přes klády a rozervané břehy do proudu řvoucích potůčků.

Děšť odmalovával naše tváře.

„Mrkej,“ Zub.

„Mrkej,“ já.

Ochutnávali jsme živou vodu. Na prameni neseděla žába, a tak jsme jej zasedli my a žvatlali o tom a o tom a o chuti týhletý minerálky vyvěrající z klínu stráně. Nad námi visela na obrovském smrku srandovní šiška, kterou jsme odpočítali pro věčnost.

Salaš jsme úplně nenašli, ale našli jsme za to halabala celé družstvo na odchov božího dobytka a ovádů.

V kopcích bylo slyšet hulákání pastevců – marné je volání – práskání bičem do deště, štěkání šelem a zvonkohra ztřeštěných stát, klusajících v mlhovinách listoví, na kopcích vodu lapajících.

Jelikož chyže, kde by nejpravděpodobněji mohli žít lidé, byla z jedné strany nepřístupná úplně díky skále a kopřivám a strašidelným javorům, museli jsme se protlouci od kopyt rozrytou bahnitou strání.

K chyži jsme našlapovali, k chyži pod horami jsme přišli z té strany, kde nebylo okno. /Později jsme zjistili, že chyže okna nemá./ Z komínů se nekouřilo, protože tam nikdo žádný komín neudělal.

Tiše jsme našlapovali pěšinou ze snů podél jedné ze stěn. Ticho. Všechno kolem na jednu bylo ticho. Děšť tiše sesouval se z dřevěných tašek po obrovských kapkách na zem do prťavých jamek, kde vytvářel pomíjivé kalužinky. Zub přede mnou. Ocitli jsme se přede dveřmi.

Klepáme nesměle.

Klepáme s odvahou.

Klepáme stále silněji.

Nic.

Žádné „Je otevřeno“, „Chodíte v nu“, „Dalej!“

Zub sáhl do suku a pokoušel se dveře otevřít. Kreju mu záda. Tiché vrznutí v dře- /18

Kluci hrajou další hru. Slunce svítí. Je teplo. Večer možná bude pršet živá skutečnost.

Všechny hry prohrál Pavel a Kos. Bohouš se raduje, že bude mít koho pomalovat. Kluci se začali škádlit. Každá legrace něco stojí. Jirku to stálo pár bodných ran do stehna a urvané nehet. Kluci pořád nevědí, kdy přestat. Dlouhá chvíle se je nesvár. Kdo bude lynčován?

Smyslem odpoledne je kutálející se slunce a očekávání jeho západu. A my jsme tu byli proto, abychom ten smysl naplnili. Kolem vystupujících skalních štítů krouží káně.

Po lenošení, po válení se v prachu vápníku na slunci, jsme strhali hlínu ze svahu, všichni do jednoho jsme lezli k potoku a chtěli se porozhlédnout po všech těch meditacích.

Vodopády se divným šumem řítí děsně nádhernými roklemi. Pepa zůstal pozadu, neboť i jeho rozbolelo břicho. Určitě jsme se přiotrávili. Ale čím? Já se šoural za klukama, kteří trhali maliny a strašili svými vizážemi mravence a pilné včeličky.

Na silnici, po které se dalo dostat do Blanice, už se sem tam převalil nějaký ten automobil. Pavel, který byl na obličejích pomalován, skrýval vždy svůj černošský úsměv za velký lopuchový list prolezlý slimáky pašeráky. Roztrhali jsme se. Já osobně došel až ke konečné autobusu, kde jsem vážně přemýšlel, zda zítra odjedu a kterým autobusem. Nemohl jsem se však rozhodnout. Teprve když jsem porovnal pekelnou bolest v játrech v nádherné přírodě s pekelnou bolestí ve vlaku a potom ve městě, rozhodl jsem se pro první, i když jsem věděl, že z té nádherné přírody moc mít nebudu, pocit mít blízko kamarády však za to stál. Vracel jsem se pomalu po téže cestě nazpět a potkal jsem Zuba, jak kouká na pstruhy. Řekl: „Je to tady bezvadný.“

Šli jsme pomalu zpátky, já kňoural. Kluci se o kus dál válčili s vápnem. Dva v jeskyni nechtěli pustit další tři do jeskyně. Pokynuli jsme se Zubem na ně, ohověli si při cigáru, porozhlédli se kolem, rozkousali každý po jednom bonbónu a táhli k převisu.

Kluci se zatím koulovali dál vápnem a vyváděli jak vrabci v tygří tlamě. Celí od vápna, celí upocení, roztrhaní, špinaví, rozesmátí se vraceli pomalu za námi. Minul je traktor, který opodál zastavil a potom se rozeřval a rozjel dál na opačnou stranu, než šli kluci. Za chvíli se přiřítíl polesný na motorce 10válcí, 777899 ccm, úplně ozbrojený kulovnicí ráže 78,9 a poboč-níkem zápasníkem, vážícím na zadním sedadle 375 tun, svaly dřící pohledníci, předjeli kluky a opodál, necelých 10 metrů před nimi, zastavili, zaparkovali stroj, rozkročili se tak, aby je kluci jen tak nepřešli bez povšimnutí. Kluci je slušně pozdravili:

„Pochválen buď Ježíš Kristus.“

Přepadový oddíl, čítající 2 muže, jim neodpověděl. Ale jeden z nich, ten, který se zvolil za velitele tohoto úderu /polesý/ a který tuto akci v rychlosti /kdž mu traktorista sdělil, že se po lese potulují podezřelá individua/ nazval „Na Divjaka“, se opítal:

„Hej, čo tu robitě?“

Kluci nestačili říct ani popel, soudruhu polesný, a otázky na ně padaly jak kroupy. Jasně? Byl to křížový výslech odkoukaný z dobrodružné špionážní literatury, která vychází ve Světu sovětů. Pobočník se zatím jak čuních pochechtával se založenýma rukama v kapsách, kde se jasně rýsoval bubínkový kvér.

„Pítal som sa vás, čo tu robitě, a vy mlčíte.“

Kluci opět chtěli něco říct.

„Dobré, páňko.“ Lesník si popotáhl kalhoty.

„Ale, pane polesní, my jsme tu na turistickém výletě. My jsme s...“ sděloval Bohouš, /20

ale nestačil všechno říct, neboť:

„Tu nemáte čo robiť, holota, taký zarastěný i taký špinavý, turisti nejsú, taký zarastěný a taký špinavci, vy nejste turisti. Taka vandračiska som pánaboha neviděl. Taká vandračiska do lesa nepatrí. Do lesa patrí patrične oblečený člověk. Ale vy nejste ľudja, pánaboha. Taký jako vy patrí do rezervácie. Člověk s průmernou inteligenciou se takto nechová. Já mám vysokú lesnú universitu a vím co sa patrí jako hovoriť správne po slovensku ve společnosti rádných lidí, neboť sa každý večer dívám vnu súdruhovia, vnu televíziu. Já som průmerná inteligencia. Já mám také bradku, ale né fúsiska a vlasiska ako vy. Ved' mu ľudja nepúdú robiť, neudú rubať a sázať porost, keď vy tu takto ako divjaci budete pobjéhat a robiť si z lesa prírodu. A kde bývátě a čo prečo, jako, taký zarastěný, a odkjal vy? Občanské preukazy, toto zdě je štátná poznávací rezervácie. Tu nemáte čo robiť a čo klast' ohňa a čo fajčiť a čo odhazovať horúce zápalky do mecha a čo udiveně sa kúkať kol seba. Já vēm čo robiť. Já vám ukážem dobrodružstvo. Pojdite se mnou! Já nesú žádný belb. Já som tuná za vše zodpovedný štátu.

Z kluků měl občanku jen Bohouš. Podal ji lesmistrovi a lesmistr se na ni podíval, není-li náhodou falešná, neboť nepředpokládal, že Bohouš, který vpadá, jako by utekl ze zenbuddhistického kláštera, bude mít občanku občana Československé soc. republic. Když porovnal pravost jeho občanky se svojí a zápasníkovou, začal pohybovat pusou, jako když čte. Při tom hluboce přemítal. Nakonec svému pobočníkovi řekl, aby počkal u ostatních, že si jde na tu občanku posvítit. Dal mu kulovnici a Bohouše posadil za sebe na motorku a odjel s ním na lesnú správu Košatý strom se slovy, že je tu za okamžik. Pobočník si sedl na poslední patník na Slovensku, flintu si položil na kolena a hlídal kluky jak slepice před tchořem, sádlo se rozvonělo z jeho kloubů, až klukům oči přecházely, zatímco jeho představený na indiánu bez tlumičů uháněl nadzvukovou rychlostí téměř světelnou s Bohouše a jeho nejistotou v týle. Divné je, že si ho neposadil před sebe na nádrž, aby ho měl stále na očích.

Pobočník usnul spánkem spravedlivých rváčů o kus chleba. Zdály se mu nádherné dřímavé sny, neboť pomlaskáváje chrápal a při tom se snažil ještě usmívat. O které lesní pracovníci se mu asi zdálo?

Sid se pomalu odplížil, aby nás varoval. Dostihl nás skoro pod převisem.

Chrlíce vše, co zažil, naháněl nám strach jedním dechem. Vzalo mu to prostě průdušky... Skryjte se! Průser. Měl občanku. Sbalte všechno! Průser! Nevědí, kolik nás je. Bohouše odvezli. Rychle! Rychle! Řekli jsme jim, kde přebýváme. Rychle!!

Celý uštvaný, vystrašení jsme se vyšplhali pod převis. Tam seděl nic netušící Pepa. A hned uličnický po nás házel vápencem a do ohně vrhal nevybuchlé patrony. Zezačátku nechtěl věřit tomu, co vyprávěl Sid. No, potom, když jsme začali všelijak zmateně šukat pod převisem, začal pochybovat o své nevěře. Kacíř! Uklidněte se! Uklidněte se! Alespoň bude nějaká sranda.

Uběhly čtyři hodiny. Teprve když se už stmívalo, přišli kluci a chechtali se a rozčilovali si.

„Zítřejší musíme odtud vypadnout.“

Je to na hovno. Člověk musí jít do hajzlu z lesa ven. Je sice pravda, že zítra jsme chtěli putovat dál, ale jde o princip. Jde o princip věci. O vyšší princip věci! Lesy jsou naše. Lesy nejsou lesník. Lesy nejsou lesníků. Lesy nejsou pro opičáky a kance. Lesy budou vypáleny lidskou blbostí. Zvířátka skapou na pekáčích u ministra potravin a u ministra lesního a vodního hospodářství. Demokracie bude pořádat hostinu. Žádný partyzáni. Žádní indiáni, /21

rudé huby, orlí pera. Žádní trampové. pryč s lesní romantikou, protože pryč s lesy! V lesích se rodí lesní myšlení. Lesní myšlení je divoký porost. Divoký porost není pokrok, pozor na divoký porost! Lepší podle norem vysázený smrk nežli divoce rostoucí jedle vedle cesty vesty. Lesy patří za ostnatý drát a do kin a do kulis divadel a do kamen a do hospod na stůl pro půllitřík a na papíry pro projevy proti lesům a na pažby k automatům a na zápalky k zapálení lesů. Už žádný chládek, už žádné šišky borovice na palice, už žádný sníh na krk z větví, už žádný vítr v korunách, ale těžba a práce spojená s těžbou. Už žádné lesní nebezpečí, ale nebezpečí obor. Oborismus!!! Howgh.

Bylo zase ráno. A cesta se vinula dnem i nocí. Srdce bušila a krev stoupala do hlavy. Ruce hledaly v prachu perly, stromy se nakláněly a mračna přinášela vítr do jejich korun knížecích.

Vstali jsme, uklidili po sobě a naposledy se kochali ve větru a slunci pod převisem tím, co nám Bůh přichystal. K jedenácté přišel lesmistr průmerné inteligencie se svým věrným přítelem oříškem a svou nerozlučnou břízou.

„Tak jako?“ zeptal se nás.

Pavel mu řekl: „Už jsme na odchodu.“

Jirka mu řekl: „Nevíte, jak se dostaneme na hřeben?“

Bohouš se ho zeptal: „Prosím vás, nepůjčil byste mi cigaretu, vrátím vám ji, až budu mít a vy ne.“

Lesmistr průmerné inteligencie řekl a zapsal si svoji větu do kalendáře pro inženýry: „Čas změnil patronašky ve střelný prach lesů,“ zatímco čůral jeho kámo oříšek na kámen a tiše mňoukal. Sebrali jsme své saky paky, žádný strachy, žádný prachy, a vykročili jsme za ním hned po tom, c nám dal jasně najevo, že nás doprovodí, větou: „Ukážu vám to.“

Šel napřed, ohlížel se a pobíhal sem a tam a pobízel nás svými opovržlivými pohledy a občas si sáhl na knoflíky u poklopce. Nebál se: vždyť za ním stojí stát. Snad proto se dokázal nám otočit zády. Určitě ohlásil dole, kam jde, a kdyby se náááhodou nevrátil, tak už se ví proč. Má určitě něco za sebou. Pár zkušeností se ženskýma, pár technických a dialektickopolitických zkušeností, pár zkušeností s pytláky a pár zkušeností sám se sebou. Do jeho zad by se to však přesto docela dobře strefovalo. O tom nás přesvědčil Honza, když jen tak náhodou uvolnil kus skály a pomohl jí pohorkou... taktak, že nezabila pitomého oříška, který měl silně vyvinutý pud sebezáchovy... Nebýt toho, že kámen mu přeletel kolem čumáku, který by strkal do krtčince, ani by neviděl, že se mu ukládá o život. Ale tento čin se velice znelíbil lesmist- rovi. Vždyť šlo o jeho přítele, chudák jen slabě kňučel a lízal si ocásek. Lesmistr proto spustil bez obalu: „Člověk s průmernou inteligenciou neshodí kámen ze svahu, stojí-li pod svahem jiný člověk.“ Pokýval jsem hlavou a dal mu za pravdu, protože jsem stál nejbliž a on se při těch slovech díval na mě, pohrozil jsem taky směrem, kde byl Honza, protože lesmistr byl člověk s průmernou inteligenciou a já sál jeho nadávky a hleděl do země, neboť jeho pichlavý pohled jsem nevydržel, hleděl na mě s takovou nenávisť, že jsem si sáhl na cop, jestli ho ještě mám, byly to oči Napoleona Bonaparta.

Na Honzu už za trest nepromluvil, ale dobře si rozuměl s kohoutkem své břízky. Vypro- vodil nás až za hranice svého panství se slovy:

„Rád vás tu opět uvidím, ale musíte přijít z jiné strany a jako pořádní turisté. Divim /22

se, divím se vám. Na hřebenu můžete spát, kde chcete, ale v mém revíru ne.“

V místě, kde nám dával kamarádské rady do života, tekla potůček. Sundali jsme rance a žíznivě lemtai vodu plnou křišťálu světla. To však znervózňovalo lesmistra průmerné inteligencie. Ale vydržel, nepukl, neurotik. Báł se, že když odejde, nastěhujeme se mu do lesa znovu. Nakonec, když jsme se neměli k ničemu, řekl: „Doviděnja. Varujem vás, něvracajtě sa už.“

Smutně jsme se s ním rozloučili a slušně mu poslali pár polibků. Vyprovázeli nás pohledem zprzněné milenky, dokud jsme nezmizeli v oblacích.

„Chudák.“ Zůstal tam sám na kraji lesa se svou břízou a věrným oříškem a se svou průmernou inteligenciou. Všechno o nás poví ženskéjm, který u něho pracují. To bude sranda. Ale pokutu jsme neplatili.

Hory jsou zas mezi náma a my šlapeme, protože je to dobrý.

Modrá se koupala nad obláčky kouře, když jsme seděli pod Suchým vrchem nad Kolibou a ukusovali vesele z velkého koláče brynzy. Skoro sami na horách.

Pod Černým kamenem se pasou koně! Bílá hříbata se dívají na nás!

„Kam iděte?“ volal na nás slovenský kovboj.

Vysvětlil jsem mu, na kterou útulnu máme namířeno.

„Aj! Ta, ta před rokem vyhorela. Dva taký jako vy tu táborili a ona vyrela aj s nimi! Ajajaj!“

To naše srděčka tulácká nepotěšilo.

„A jak se to mohlo stát? My jsme tu byli před dvěma lety.“

„Ale vloni se to stalo, koncem jary;“ pravil kovboj v gumáku.

„Jestli nemáte kde spát, ukážem vám, kde je možno prenocovat.“

Poděkovali jsme mu a on jen mávl rukou. Za to si nic nekoupí. Než odešel, optal se: „No ak dlouho se tuná zdržíte?“

„Uvidíme, budeme tu tak dlouho, dokud se nám tu bude líbit, a na to můžete vzít jed, že se nám tu líbit bude, na to můžete vzít konev žinčice, že se nám tu líbí.“

Natahali jsme do boudy dříví na oheň. Naházeli seno pod sebe a začali vařit.

„Škvor“ zařval Pavel.

„Škvor“ zařval Sid.

„Škvor“ zařval Bohouš.

„Škvor“ zařval zub.

„Škvorová koliba!“ zařvali jsme nad škvory v rizotu, nad škvory ve spacácích, nad škvory pod senem, nad škvory v košilích, pod škvory, sami škvoři.

„Dejte si vatu do uší! Dejte si šátky na hlavu!“

nebo vám vlezou do uší a sežerou ušní bubínky.

„Přílišná láska zabíjí.“

Zaspali jsme půlnoc.

Tráva se rozradovala rosou. Skřivánci vzlétli blíž k slunci a sdělovali mu svůj údiv. Ráno stékalo ze stébel trávy. Šli jsme nakupovat. Já a Sid.

Přes Magury do Vyšný Revúce. Fronta na tovar jak ďábel. Účet jak šílenství. Náklad na záda pro každého z nás tak asi stejný. Mezci. Za vesnicí jsme se pustili do rohlíků s marmeládou a mléka, až nám naběhla břicha.

Při výstupu nás dohnal středně starý Slovák. A hned: „Odkud a kam?“

A my odpověděli plynulou čistokrevnou hovorovou češtinou. Vydržel ji. A pak se zeptal, jak žije naše federální vláda a abychom ji pozdravovali. Poděkovali jsme a slíbili, že jí to vyřídíme. Na oplátku jsme se pak zeptali na jeho federální vládu. Rozuměli jsme si. Šli jsme s ním kus cesty. Vyprávěl nám o seně, o jeho vůni a kráse a zvuku sena a o tom, jak se na něm dá dobře zarobit, ale musí se to umět. On byl záhumenkář, kodrcal se životem na vlastní noze. Pár slepic, sem tam nějaký to mrtvý prase, pár litříků mléka od krav, několik holubů a kosa na kámen a čerstvý vzduch. Přes den a v noci žena a děti, navečer kamarádi v hospodě. Udělal nám radost svou chutí do života. Hory jsou krásný. Pak šel po svých.

Budou lívance! Ježišmarjá budou lívance! Vykrmíme se jako prasata. Žinčice máme kýbl. Hurá! Žranice Metelice Sranice Lívance Lívance! neboli andělsky svaté palačinky. Bude z nás přežranej dobytek vosmahlej sluncem.

Dva dni se už zase válíme a chechtáme se sobě navzájem. Tělo netělo, kamarád neka-marád. Život, to je žinčice. Žinčice je fet. Žinčice je fenmetrazin. Žinčice je STP.

Táhne na druhou odpoledne. Dopejkáme poslední zbytky těsta s Pepíkem. Sid pláče nad hlavičkou panenky, kterou nechal ležet v trávě a nějaký zlý kamarád mu na ni nerad šlápl. Nikam nepůjde už dnes. Bude sedět a hrát a zpívat protest requiem song sahara.

Ostatní odfrčeli k vesnici, máme za nima jít? Řekli jsme jim, aby na nás počkali v krčmě ve Višný Revúci.

Táhne se na třetí odpoledne. K ohni, přilákán vůni, se přišoural hladový pasák ovcí. Nabízíme mu napůl připálenou a napůl syrovou palačinku se švestkovejma povidlama rozmýchanějma v žinčici. Hladově ji polyká a chválí naši marmeládu. Pak se napil žinčice a my ho musili donést k jeho stádu už polomrtvého. Byl to neotesánek. Na něj se musí chytře.

Po falešném mytí nádobí: 3 kotlíků a 2 ešusů a 3 lžic a jedný jasanový větvičky jsme potěšili Sida a zmizeli mu jak deprese pod skálou.

Nedaleko vesnice jsme se vydrhli. Hodili do gala zavšivený košile a jejich límečky jsme naškrobili mýdlem. Pokouřili a kecali o ženskejch, jak jsou některý sprostý mrchy a že by to do nich nikdo neřek.

Do hospody ve Vyšný Revúci, která leží hned vedle prodejny rozličného tovaru, se trouší alkoholicí.

Sedím sám u stolu s jedním bochníkem chleba a vykuřuji a popíjím, zatímco Pepa šel koupit ještě dva pecny chleba. Blázen – copak by jeden nestačil?

Jeden se mu pořád zdál málo, ať ho stavěl na výšku nebo na šířku. „Hej, čo robíš, rak sám za stolom,“ zavolal na mě od tří protějších stolů, které byly k sobě sraženy, jeden místní veterán. „Pojď si k nám prisednúť!“

Jdu k nim, váhavě. Čekám, že se dřív nebo později něco semele. Musím být opatrněj a nenechat se vyprovokovat. Začlo to Slovanem. Slovan v poslední době válí. To jsem uznal. A byl jsem jejich. Vychválil Prahu a mě a moje vlasy a moje ruce a moje oči a moje ramena a moji žízeň. Poručili, abych dostal rumcajzlíka na jejich účet. Svět se zatočil. hovor se rozpoutal jak bitva na Moravském poli. Mluvilo se o všem. Za okny zatím padla tma. Pepa už dávno seděl vedle mne a kluci taky. Žrali jsme housky s mákem, chlástali pivo a kecali o tom, jakej je život. Pár z těch, co byli předtím u stolu, odešlo domů. Měli už dost. Zítra ráno jdou na šichtu. Venku začalo hřmět. Hospoda byla ale čím dál tím plnější. Sklenice zvonily o sklenice. Do kofoly padaly sliny a ředila je žlutá tekutina rumu. Výčepní si neodpočinula. Kolem našich tří stolů /24

se vystřídala celá vesnice. My s Bohoušem jsme tu přitrepli člověky, kteří nás viděli už před dvěma lety. Hned jsme to spláchli. Venku zatím začlo krápat. Chlapi ožralí chcali na schodech před hospodou. Vyprávěly se vtipy a zpívaly se písně.

Hospodská prohlásila, že bude zavírat. Ale to byl kec. Hospoda je otevřená, odkud jsou tam hosti.

My jsme však už měli dost, a tak Pepa koupil ještě dvě flaštice na cestu a my zalácli to, co jsme vylemtali, a zmizeli ve tmě, stíněni blesky.

Mlha se válí po vrcholcích Fatry a naše duše čekají, kdy se tam budou moci vrátit.

Tento soubor je volně k užití pro osobní a studijní účely. Komerční šíření zakázáno. Další texty z pozůstalosti Milana Kocha a ediční poznámku naleznete na stránkách Libri Prohibiti www.libpro.cz. Pokud jste v těchto textech objevili nějakou chybu, prosíme, obraťte se na editora e-mailem ondra.hornik@gmail.com.

Tento výstup vznikl v rámci zastřešujícího projektu »Paměť jazyka, svědectví literatury: analýzy literárního a lingvistického prostoru napříč žánry a kontexty«, projektu »Příprava vydání díla Milana Kocha« řešeného na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy z prostředků Specifického vysokoškolského výzkumu na rok 2016.

© Milan Koch, 2016

© Bc. Ondřej Horník, student Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, 2016